

COMUNICATO n. 2223 del 02/09/2024

Traduzione in cimbro

Tage vodar Autonomì, bazta khint getânt

[Cimbro] Atz vünve von herbestmånat khinta gevairt dat Tage vodar Autonomì, disan tage gedenkhtma balda iz khent untarschribet, 'z djar 1946, dar stòrege akòrd zbisnen Alcide De Gasperi un Karl Gruber. An akt boda iz dar grunt vodar spetziàl autonomì von Trentino un von Südtiról, un boda zoaget garècht bazzez bill soim gemuant soim an autonome kamòuschaft, an earde vo konfi un in da gelaichege zait an earde boda iz guat zo reda pinn åndarn un zo leba darmitt in patze, guat zo schütza di mindarhaitn. Haür izta in progråmm an ufizièll zerimònie, durchgevüart von schaffar von prèss Åmt vodar Provìntz Giampaolo Pedrotti, boda bart åhevan di vünve in tages in Sala Depero in Palatz vodar Provìntz, in fra bartnda faifavan di sutdjént von Konservatòrdjo vo Tria un von sèll vo Riva aftn Gardasea. 'Z bartnda nemmen 'z bort dar vorsitzar von provintziàl Rat Claudio Soini, dar vorsitzar von lånt autonomian Rat Paride Gianmoena, dar vorsitzar vodar Provìntz Maurizio Fugatti, darzuar barta haltn soi lectio magistralis di profesören vo rècht vodar Universitét vo Innsbruck Esther Happacher boda bart soim übar "Di autonomì prisma von relatziongen übar di grentzan". Verte di zerimònie dar vorsitzar vodar autonome Provìntz vo Tria bart gem di onorefitzéntz "Adlar vo San Venceslao" in Giorgio Postal. Zbisnen allz daz sèll boda bart khemmen getânt atz vünve von herbestmånat izta di auzlegom "Alcide De Gasperi. Album di casa", vürgetrakk vodar Presidentz von provintziàl Rat pittnåndar pittar Stiftung Museo storico un pittar Trentinar Stiftung Alcide De Gasperi, darzuar barta khemmen gezoaget "PatStories competenze" dar näüge format vodar permanént auzlegom "Di Provìntz kontartze".

Alcide De Gasperi. Album di casa

Öffnung atz 5 von herbestmånat di drai un a halbez in tages in Palatz Trentini.

Di auzlegom bart stian offe von vünve von herbestmånat si atz viare von bimmat vo di noüne mòrgas sin di sèkse abas ma mage inngian åna z'zala. In disa zait di sântzta mòrgas di zene un a halbez bartnda soim viiarar boda zoang di auzlegom.

Di Presidentz von provintziàl Rat vodar autonome Provìntz vo Tria pittnåndar pittar Stiftung Museo storico von Trentino un pittar Trentinar Stiftung Alcide De Gasperi bölln machan khennen in groaz stattmån asó azpe dar iz gest in famildja azpe sa khütt dar titl vodar auzlegom sèlbart. 'Z soinda mearare pildar boda zoang in stattmån asó azpem nia hatt gesek, baispil baldar hatt gehatt a djar, odar pitt soim khindar in Sella tal, ma atz Ruam o. Un in presidént von Minister Rat pitt soim baibe, di Francesca Romani, in hoachzait viazo, un no baldar hatt gemacht in stòrege viazo in USA, baldar iz gest guat zo haba an groazan finatzièll schütz auziaga ünsar Lånt dòpo in zboate bèltkriage. Sünn, mån, vatar un nono: a bege zo khenna in De Gasperi vo attinate.

Permanént auzlegom "Di Provìntz kontartze"

Vorstèlln in format "PatStories competenze": atz vünve von herbestmånat di uleve mòrgas, dena di pürgan khemmen gevüart z'sega vo baz 'z tratartze.

Da permanént auzlegom "Di Provìntz kontartze", augelekk vodar Stiftung Museo Storico von Trentino hatt

azpe zil daz sèll zo kontara di stòrdja, daz sèll boz iz haüt un daz sèll boz bart soin in di djar boda khemmen da autonome Provìntz vo Tria. Di auzlegom iz inngetoalt in mearare sektziongen un nimp vür in gântz earst piãno von setz vo Dante Paltz, ma geat inn von haup tor un dena geatma zuar dar vorsaal Winkler.

“Di Provìntz kontartze”, zoaget in mearare mode in laüt boda zuargian 50 djar stòrdja vodar autonomi, durch alle di kompetentzan boda soin khent zuargètt von zboate Statùtt von djar 1972.

Dar hauppunkt vodar auzlegom un vodar “stòrdja” soinz di stimmen von baibar un von mánnen boda arbatn un boda hãm gearbatet in Provìntz, in mearare emtar un in mearare sektör, laüt boda auhalten in sistèm un boda soin a mischung vo ploaz stòrdje sèlbart bodase pintn pittar groazan stòrdja vodar istitutziong.

Di auzlegom sidar bintsche iz khent vornaügart un gepezzart, 'z izta khent defatte augelekk dar näüge format gehozt "PatStories competenze", di earstn toaln soin übar di urbanistik, übar in schütz von zungmindarhaitn, di arbat, di traspòrte, un da zivil schütz. Atz vünve von herbestmånat di uleve pinn **asesór vor di autonomi Simone Marchiori** bartnda khemmen gezoaget dise näüng sachandarn, dena alle bartn khemmen gevüart z'sega.

Da gekhluppet di plakètt

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)